

JORDI PLAY
Pilar Puértolas, directora general de SANMY, i el seu marit, Nacho Sancho, director tècnic de la companyia, a les instal·lacions de Terrassa.

Sanmy, degana de les begudes refrescants

Fundada l'any 1895 per Santiafo i Francisco Puértolas, aquesta empresa familiar amb seu a Terrassa fabrica 180 tipus diferents de begudes carbòniques, i manté viu el mític sifó Geiser. Enguany, la quarta generació dels Puértolas celebra 120 anys capturant bombolles.

Reportatge de Gemma Aguilera

Cola, llimonada, taronjada, aigua amb gas, tònica, guaranà, gasoses i la joia de la corona, els sifons. Són als nostres supermercats i competeixen com poden amb les grans marques multinacionals, des de la modèstia però amb una història de més d'un segle que els avala com el fabricant degà de les begudes carbòniques a l'Estat espanyol. Fundada el 1895, SANMY és el resultat de la dedicació, i la

passió, de quatre generacions de la família Puértolas. La història d'aquesta empresa dedicada a la producció de begudes refrescants arrenca ara fa 120 anys, per pur atzar quan els germans Santiago i Francisco van arribar a Barcelona procedents d'Osca per fer la mili. Per guanyar-se les garrofes van començar a treballar en una empresa de begudes carbòniques del carrer d'Aribau de Barcelona. Quan el seu propietari va jubilar-se, els Puér-

tolas van aconseguir reunir 5.000 pessetes per comprar-li la fàbrica i es van llançar a l'aventura de ser empresaris. Uns anys després, però, els camins de tots dos se separarien i cadascú crearia el seu negoci. Als anys cinquanta, el Francisco va crear tot un símbol, el sifó Geiser i va treure al carrer una flota de camions d'autovenda que van convertir aquest sifó en una icona de la beguda carbònica de Catalunya. Paral·lelament, Santia-

JORDI PLAY

→ go muntava la seva empresa a Badalona i afrontava una col·lectivització el 1937 en plena Guerra Civil, les restriccions de matèries primeres de la postguerra i una normativa que obligava que les gasoses fossin fabricades amb sucre, un bé no sempre disponible.

Malgrat totes les penúries, el negoci, que havia tornat a mans dels Puértolas l'any 1939, va sobreviure. Una nova generació de la família s'hi posaria al capdavant i es prepararia per afrontar temps difícils per al sector als anys 60. Diverses empreses dedicades a les begudes refrescants van haver d'abaixar la persiana, però l'empresa, que passaria a dir-se SANMY –acrònim dels noms dels propietaris d'aleshores, els germans Santiago i Miguel, néts del fundador–, va agafar força i va consolidar-se com una empresa líder i en expansió. De fet, als anys 80, SANMY va rescatar la marca Geiser de sifons que havia creat un dels fundadors de la companyia, i tornà així als orígens d'una sola empresa familiar. Aleshores, a més de fabricar els seus propis productes, es van oferir a d'altres marques per elaborar-los la beguda a la seva planta, de manera que es van obrir a una al-

tra branca del negoci. I als anys noranta l'empresa es va traslladar a Terrassa, seu actual de SANMY. D'aquesta ciutat del Vallès en va sortir una gran innovació, els sifons de plàstic.

Avui, al capdavant de l'empresa hi ha la quarta generació dels Puértolas. La Pilar n'és la directora general, la petita de tres germanes que volia estudiar biologia però que finalment va acceptar agafar les regnes del negoci familiar i es va decantar per econòmiques. D'alguna cosa havia servit que el seu avi li donés gasosa amb cullereta... Dirigeix una plantilla de 40 treballadors, que s'impliquen en el projecte com si fossin de la família. De fet, la implicació dels empleats de SANMY és una de les claus de l'èxit d'una empresa familiar que s'ha guanyat el seu espai en els supermercats malgrat la potència de la maquinària publicitària dels gegants de les begudes refrescants que tots coneixem. La clau és, com explica la Pilar, "no oblidar d'on venim, la tradició de 120 anys fent begudes refrescants, però alhora ser capaços d'observar les tendències del mercat per tal de poder oferir productes nous que responguin a les expectatives del consumidor".

L'assignatura pendent

Amb una facturació anual de set milions d'euros, 180 referències de productes i 60 marques, el 95% de la producció de SANMY es ven al mercat català i espanyol. Només el 5% s'exporta, sobretot a Itàlia, Portugal, França, Alemanya i Bèlgica. Pilar Puértolas reconeix que "el mercat exterior és la nostra assignatura pendent, però no és una tasca fàcil, perquè el valor afegit d'un refresc és mínim i el cost logístic molt elevat, a banda de la barrera que suposa la presència de grans marques multinacionals i els mateixos fabricants nacionals, que coneixen molt bé el mercat en què operen". Puértolas afegeix que "els gustos dels consumidors de cada país són molt diferents, i les modes no arriben mai alhora", un fet que obliga SANMY a "analitzar els nínxols de mercat i fer estudis contínuament per anar adaptant els nostres productes". Per una altra banda, SANMY, que dedica un 65% de la seva producció a abastir supermercats, està especialitzant-se en la redistribució, és a dir, a fer de distribuïdor de marques estrangeres i de l'estat en els grans supermercats: "Tenim molta experiència en la distribució, i empreses que no saben com entrar en el nostre mercat ens demanen suport", argumenta la directora general de SANMY.

Festa d'aniversari

Aprofitant la celebració dels 120 anys, SANMY presentarà el 2 de juliol un nou producte, la gasosa *vintage*. Amb ampolla de tap metàl·lic, és una col·lecció limitada de sis ampolles de reproduccions autèntiques de La Gaseosa Fernández del Masnou, La Perla de Mataró, La Immortal de Girona o la mateixa Santiago Puértolas, entre d'altres. Amb aquesta col·lecció, a més de gaudir de les ampolles com a objectes de decoració, es podrà tastar la gasosa de fa un segle, ja que ha estat elaborada amb la recepta original.

Aquesta col·lecció ens convida a viatjar al passat, però alhora és també un salt al futur, perquè la moda dels vermuts a casa nostra ha donat una segona vida a la gasosa i sobretot als sifons, que gairebé són objectes de culte en molts establiments dedicats al vermut. •